на суму в платіжках? (Українське радіо, 08.12.2025); *Необрання голови* ***повпливає*** *на роботу ради* (Українське радіо, 15.12.2025) та ін.

Дієсло́ва доконаного виду *повпливати* автори таких дописів безпідставно вживають як видову пару до дієслова недоконаного виду *впливати* (‘діяти на кого-, що-небудь’). Це неправильно, бо в українській літературній мові відповідником доконаного виду до дієслова *впливати* є *вплинути*. *Повпливати* – буквальний переклад дієсло́ва російської мови «повлиять». До того ж *повпливати* не зафіксовано в жодному словникові української літературної мови.

Отже, не вживаймо дієслова-кальки *повплива́ти* зі значенням ‘подіяти на кого-, що-небудь’, бо це значення передає в українській літературній мові дієслово ***впли́нути***.

Лариса Колібаба

ЕКСПРЕС-ПОЇЗД І ЕКСПРЕСПОЇЗДКА

У сучасному українському вжитку деякі запозичення використовують і як самостійні слова, і як компоненти складних слів. Хоч значеннєво вони споріднені, але писати їх треба по-різному відповідно до правил чинного «Українського правопису». Іменник *експрес* має значення ‘транспортний засіб (поїзд, автобус і т. ін.), що рухається з великою швидкістю, без зупинок або із зупинками лише у значних пунктах’. Якщо повідомляємо про рух цим поїздом чи автобусом, то *експрес* поєднуємо дефісом з наступним словом на підставі правила, викладеного в § 36, п. 2, Б, а), пор.: ***Експрес-поїзди*** *прошмигали (пролітали) повз маленькі залізничні станції;* ***Експрес-автобус*** *прибув до Києва вчасно.*

Компонент складного слова *екпрес-* виражає швидкий вияв чого-небудь. Коли ж потрібно передати швидке, термінове виконання дії, названої переважно віддієслівним іменником, то *експрес-* пишемо разом із наступним словом, що визначено у правилі § 35, п. 5, 3) чинного «Українського правопису», пор.: *Проведено* ***експресопитування*** *респондентів; Випробувано* ***екпресоцінювання*** *студентів; Застосовано* ***експресмоделювання*** *ситуації; Відбулася* ***експреспоїздка*** *в зону стихійного лиха; Зроблено* ***експресаналіз*** *матеріалу.*

Отже, самостійне слово *експрес* треба поєднувати **дефісом** з іншим словом, а компонент *експрес-* зі значенням швидкого, термінового виконання дії – писати **разом**.

Катерина Городенська

ПРЕМІУМКЛАС – БІЗНЕСКЛАС – ЕКОНОМКЛАС

У класифікації послуг, що їх надає тепер транспорт, розмежовують найвищий, середній та найнижчий рівні (класи). Для цього використовують запозичені назви, які неоднаково освоєно в українській мові: їх пишуть частіше з дефісом (*преміум-клас, бізнес-клас, економ-клас*), і рідше – разом (*преміумклас, бізнесклас, економклас*). Відповідно до правила, поданого в § 35, п. 5, 3) чинного «Українського правопису», слова з першою іншомовною частиною, що визначає кількісний вияв чого-небудь (вищий від звичайного, дуже високий або ж слабкий), пишемо разом. У запропонованому переліку частин немає *бізнес-* та *економ-* на позначення відповідно середнього і найнижчого рівня. Безперечно, їх потрібно буде внести до цього переліку, бо за своїм значенням вони до нього входять. На підставі названого вище правила частини *бізнес-* та *економ-* треба писати разом з іменником *клас*: *бізнесклас, економклас*.

У зв'язку із цим доведеться розмежовувати складні іменники:

у яких перше слово *бізнес* зі значенням підприємницької діяльности поєднуємо дефісом із другим самостійним словом відповідно до правила, поданого в § 36, п. 2, Б, а) чинного «Українського правопису», напр.: ***бізнес-****асоціація,* ***бізнес-****контакти,* ***бізнес-****партнер,* ***бізнес-****портал,* ***бізнес-****середовище,* ***бізнес-****схема,* ***бізнес-****центр*;

у яких перший компонент *бізнес-* із кількісним значенням 'середній між найвищим і найнижчим' пишемо разом із поєднуваним словом, напр.: ***бізнес****клас.*

Отже, аби було послідовним застосування чинного правила про правопис іншомовних частин, що визначають кількісний вияв чого небудь, потрібно писати ***преміумклас*** (найвищий рівень) – ***бізнесклас*** (середній рівень) – ***економклас*** (найнижчий рівень).

Катерина Городенська